

"London en de EDG" in Het Vrije Volk (4 oktober 1954)

Source: Het Vrije Volk. 04.10.1954. [s.l.]. "London en de EDG".

Copyright: (c) Het Vrije Volk

URL:

http://www.cvce.eu/obj/london_en_de_edg_in_het_vrije_volk_4_oktober_1954-nl-c1c4ad54-b055-4807-a63d-70c59024d50d.html

Date de dernière mise à jour: 13/04/2017

Londen en de EDG

Het resultaat van de Londense negen-mogendhedenconferentie is niet in wit en zwart uit te drukken; het ligt juist ver genoeg van de scheidingslijn tussen voldoende en onvoldoende om het geslaagd te noemen. In de Europese Defensiegemeenschap waren twee hoogst belangrijke doeleinden gecombineerd: de Westduitse bijdrage aan de verdediging van het Westen en het Europese leger als tweede aanzienlijke stap — na de Kolen- en Staalgemeenschap — op weg naar Europa's integratie.

Londen heeft na twee jaar machteloos gesukkel eindelijk de baan vrijgemaakt voor de Duitse medewerking aan de verdediging van vrij Europa. Dat is het grote winstpunt. Maar wij, voorstanders van een Verenigd Europa, kwamen er in Londen niet meer aan te pas. De slag om het Europese leger was verloren. Eén weg naar de integratie van Europa, die er enige jaren geleden hoopvol uitgezien heeft, is voorlopig versperd.

Voor de toekomst is het nuttig uit het verleden vast te stellen, dat de weg naar de EDG reeds voorjaar 1953 werd afgesneden, toen de voorstander René Mayer, om gaullisten in zijn kabinet te kunnen opnemen, de behandeling van het EDG-tractaat in de Nationale Vergadering bond aan een aantal voorwaarden, die vooraf vervuld moesten worden: garanties van Engeland en Amerika, regeling van de Saarkwestie, enz.

Het was volkomen duidelijk dat deze voorwaarden, als concessies aan de gaullisten, geen andere betekenis konden hebben dan het EDG-tractaat langs de weg van uitstel tot afstel te voeren. Wij hebben die conclusie toen ook getrokken en zij is door de feiten bevestigd. Mendès-France heeft niets anders gedaan dan een beslissing forceren, waardoor voor heel de wereld bevestigd werd, dat het Frankrijk, zoals het door zijn voorgangers aan hem was overgeleverd, al te demoraliserend was om een leidende rol in het Europese integratieproces op zich te kunnen nemen.

De betekenis van dit feit is, zeker door de "Europeanen" in Frankrijk, volkomen onderschat. Integratie betekent niet alleen het bouwen van supra-nationale organen onder democratische controle. Zij eist bovendien een zekere mate van orde op sociaal-economisch terrein in de volkshuishoudingen van de partners. Het hoofd van een Jan Steen-gezin kan zich kwalijk candidaat stellen als sociaal werker in een blok verenigingsbouw. Daarom zagen we in de politieke doorbraak, door Guy Mollet en Mendès-France verleden jaar voorbereid, de eerstnodige voorwaarde om aan het vermolmingsproces van Frankrijk een eind te maken en het waarlijk te betrekken bij de éénwording van Europa.

De investituur als premier verloor Mendès-France toen, hoewel alle sociaal-democraten vóór hem stemden, door de intriges van Bidault en een handvol katholieke democraten. Wij willen hun niet uitsluitend de schuld geven: wederzijdse starheden in de schoolstrijd hadden het samengaan van socialisten, radicalen en katholieke democraten verhinderd, terwijl dit minimaal noodzakelijk was voor het voeren van een Europese politiek. De voorstanders daarvan in Frankrijk hebben geen kans gezien, deze Europese politiek tot het fundament te maken van een gezamenlijk program voor een binnenlands progressief beleid; dat is in wezen de tragedie geworden van de EDG.

De les, duur maar nog niet te laat gekocht, is deze dat de "Europeanen" zich sterker zullen moeten aaneensluiten om een duidelijke progressieve macht te worden in de zes landen van "Klein Europa" en in Engeland. Terecht hebben de inleiders op het NVV-congres daarop Zaterdag de nadruk gelegd. Maar daarom, ook is het wat onvruchtbaar, Mendès-France als zondebok de woestijn in te sturen. Hij gaf de ongeneeslijk zieke EDG het beslissende spuitje. Maar zijn streven naar economische ordening blijft fundamenteel noodzakelijk, zal de zwakste schakel van Europa's eenheid versterkt worden; het is de zaak van de "Europeanen" in het algemeen en van onze beweging in het bijzonder dat die versterking strekken zal ten bate van de gehele Europese gemeenschap.